

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 11 marca 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach karnych – Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Europejski nakaz aresztowania – Artykuł 5 pkt 3 – Uzależnienie przekazania od gwarancji, że osoba, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, zostanie ponownie przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim – Moment ponownego przekazania – Decyzja ramowa 2008/909/WSiSW – Artykuł 3 ust. 3 – Zakres stosowania – Artykuł 8 – Dostosowanie kary orzeczonej wobec niej w wydającym nakaz państwie członkowskim – Artykuł 25 – Wykonanie kary w ramach art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW

W sprawie C-314/18

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie, Niderlandy) postanowieniem z dnia 1 maja 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 8 maja 2018 r., w postępowaniu dotyczącym wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przeciwko:

SF,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras, prezes izby, K. Lenaerts, prezes Trybunału, pełniący obowiązki sędziego czwartej izby, D. Šváby, K. Jürimäe oraz N. Piçarra (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: P. Pikamäe,

sekretarz: M. Ferreira, główna administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 7 marca 2019 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu SF – T.E. Korff oraz T.O. Dieben, advocaten,
- w imieniu Openbaar Ministerie – K. van der Schaft, L. Lunshof oraz N. Bakkenes, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – K. Bulterman, C.S. Schillemans i A.M. de Ree, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

- w imieniu Irlandii – G. Hodge i A. Joyce, w charakterze pełnomocników, których wspierała L. Dempsey, BL,
 - w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, którą wspierał S. Faraci, avvocato dello Stato,
 - w imieniu rządu austriackiego – J. Schmoll, w charakterze pełnomocnika,
 - w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,
 - w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa – S. Brandon, w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez D. Blundella, barrister,
 - w imieniu Komisji Europejskiej – R. Troosters i S. Grünheid, w charakterze pełnomocników,
- po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 maja 2019 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 1 ust. 3 i art. 5 pkt 3 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1) oraz art. 1 lit. a) i b), art. 3 ust. 3 i 4, art. 8 ust. 2 i art. 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.U. 2008, L 327, s. 27), zmienionych decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24) (zwanym dalej, odpowiednio, „decyzją ramową 2002/584” i „decyzją ramową 2008/909”).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach wykonania w Niderlandach europejskiego nakazu aresztowania, wydanego przez Judge of the Canterbury Crown Court (sędziego Crown Court Canterbury, Zjednoczone Królestwo) w celu prowadzenia postępowania karnego przeciwko SF, obywatelowi niderlandzkiemu.

Ramy prawne

Prawo Unii

Decyzja ramowa 2002/584

- 3 Motywy 5 i 6 decyzji 2002/584 mają następującą treść:
„(5) Cel Unii, jakim jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, prowadzi do zniesienia ekstradycji między państwami członkowskimi i zastąpienia jej systemem przekazywania osób między organami sądowymi. W dalszej perspektywie wprowadzenie nowego, uproszczonego systemu przekazywania osób skazanych bądź podejrzanych, w celach wykonania wyroku lub wszczęcia postępowania prowadzącego do wydania wyroku [lub ścigania] w sprawach karnych, stwarza możliwość usunięcia [umożliwia wyeliminowanie] złożoności obecnych procedur ekstradycyjnych i związanej z nimi możliwości [związanego z nimi ryzyka] przewleknięcia

postępowania. Dominująca do dziś między państwami członkowskimi tradycyjna współpraca w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości powinna zostać zastąpiona przez system swobodnego przepływu orzecznictwa sądowego [Dominująca do dziś między państwami członkowskimi tradycyjna współpraca powinna zostać zastąpiona przez system swobodnego przepływu w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości orzeczeń] w sprawach karnych, obejmujący zarówno decyzje prawomocne, jak i nieprawomocne [obejmujący zarówno orzeczenia wydane w toku postępowania, jak i kończące postępowanie].

(6) Europejski nakaz aresztowania przewidziany w niniejszej decyzji ramowej stanowi pierwszy konkretny środek w dziedzinie prawa karnego wprowadzający [w życie] zasadę wzajemnego uznawania, którą Rada Europejska określiła jako kamień węgielny współpracy sądowej”.

4 Zgodnie z art. 1 tej decyzji ramowej:

„1. Europejski nakaz aresztowania stanowi decyzję sądową wydaną [orzeczenie sądowe wydane] przez państwo członkowskie w celu aresztowania [zatrzymania] i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wnioski, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności].

2. Państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami niniejszej decyzji ramowej.

3. Niniejsza decyzja ramowa nie skutkuje modyfikacją obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zawartych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej”.

5 W art. 3, 4 i 4a wspomnianej decyzji ramowej wymieniono podstawy obligatoryjnej i fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

6 Artykuł 5 decyzji ramowej, zatytułowany „Gwarancje ze strony wydającego nakaz państwa członkowskiego udzielane w szczególnych przypadkach”, stanowi:

„Wykonanie europejskiego nakazu aresztowania przez wykonujący nakaz organ sądowy może, z mocy prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego, podlegać następującym warunkom:

[...]

3) w przypadku gdy osoba, której dotyczy europejski nakaz aresztowania do celów ścigania, jest uznawana za obywatela lub osobę stale przebywającą [mającą miejsce zamieszkania] w wykonującym nakaz państwie członkowskim, przekazanie następuje pod warunkiem [przekazanie może podlegać warunkowi stanowiącemu], że osoba ta po rozprawie [jej wysłuchaniu] zostaje przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego [polegającego na pozbawieniu wolności], orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim”.

Decyzja ramowa 2008/909

7 Zgodnie z art. 1 decyzji ramowej 2008/909:

„Do celów niniejszej decyzji ramowej:

a) »wyrok« oznacza prawomocne orzeczenie lub nakaz sądu państwa wydającego nakładające karę na osobę fizyczną;

- b) »kara« oznacza karę pozbawienia wolności lub środek polegający na pozbawieniu wolności orzeczone za przestępstwo na czas określony lub nieokreślony na podstawie przeprowadzonego postępowania karnego;
 - c) »państwo wydające« oznacza państwo członkowskie, w którym został wydany wyrok;
 - d) »państwo wykonujące« oznacza państwo członkowskie, do którego został przekazany wyrok w celu jego uznania i wykonania”.
- 8 Artykuł 3 rzeczonyj decyzji ramowej ma następujące brzmienie:

„1. Celem niniejszej decyzji ramowej jest określenie zasad, zgodnie z którymi państwo członkowskie, aby ułatwić resocjalizację osoby skazanej, uznaje wyrok i wykonuje karę.

2. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie w przypadkach, gdy osoba skazana znajduje się w państwie wydającym lub w państwie wykonującym.

3. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie wyłącznie do uznawania wyroków oraz wykonywania kar w rozumieniu niniejszej decyzji ramowej. Przekazania wyroku nie uniemożliwia fakt, że oprócz kary postanowiono o karze pieniężnej lub konfiskacie, która to kara pieniężna nie została jeszcze uiszczona, a konfiskata wykonana. Uznanie i wykonanie takich kar pieniężnych i nakazów konfiskaty w innym państwie członkowskim następuje na podstawie instrumentów stosowanych między państwami członkowskimi, w szczególności decyzji ramowej Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym [(Dz.U. 2005, L 76, s. 16)] i decyzji ramowej Rady 2006/783/WSiSW z dnia 6 października 2006 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty [(Dz.U. 2006, L 328, s. 59)].

4. Niniejsza decyzja ramowa nie narusza obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawnych określonych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej”.

- 9 Artykuł 8 decyzji ramowej 2008/909, zatytułowany „Uznanie wyroku i wykonanie kary”, stanowi:

„1. Właściwy organ państwa wykonującego uznaje wyrok, który został przekazany zgodnie z art. 4, jak również z procedurą przewidzianą w art. 5, oraz niezwłocznie podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu wykonania kary, chyba że właściwy organ postanowi powołać się na jedną z podstaw odmowy uznania i wykonania przewidzianych w art. 9.

2. Jeżeli kara ze względu na jej czas trwania jest niezgodna z prawem państwa wykonującego, właściwy organ tego państwa może podjąć decyzję o dostosowaniu kary jedynie w przypadku, gdy kara ta przekracza maksymalny wymiar kary przewidziany za podobne przestępstwa w prawie krajowym tego państwa. Dostosowana kara nie jest łagodniejsza niż maksymalny wymiar kary przewidziany za podobne przestępstwa w prawie państwa wykonującego.

[...]

4. Dostosowanie kary nie może spowodować zaostrzenia kary orzeczonej w państwie wydającym pod względem rodzaju lub czasu trwania”.

- 10 Zgodnie z art. 25 tej decyzji ramowej, zatytułowanym „Wykonywanie kar w następstwie europejskiego nakazu aresztowania”:

„Bez uszczerbku dla decyzji ramowej 2002/584/WSiSW przepisy niniejszej decyzji ramowej mają odpowiednio zastosowanie w zakresie, w jakim są zgodne z przepisami tej decyzji ramowej, do wykonywania kar, w przypadku gdy państwo członkowskie rozpocznie wykonywanie kary w sprawach

objętych art. 4 ust. 6 tej decyzji ramowej lub gdy działając na mocy art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej, postawiło ono warunek, że dana osoba musi wrócić, aby odbyć karę w danym państwie członkowskim, dzięki czemu nie uniknie ona kary”.

Prawo niderlandzkie

- 11 Artykuł 6 ust. 1 Overleveringswet (ustawy o przekazywaniu osób) (Stb. 2004, nr 195, zwanej dalej „OLW”), która transponuje decyzję ramową 2002/584 do prawa niderlandzkiego, stanowi:

„Przekazanie obywatela niderlandzkiego jest dopuszczalne, jeżeli ma nastąpić do celów postępowania karnego prowadzonego przeciwko niemu oraz jeżeli w przekonaniu wykonującego nakaz organu sądowego zostało zapewnione, że w przypadku skazania tego obywatela w państwie członkowskim wydającym nakaz na bezwarunkową karę pozbawienia wolności ze względu na czyny, w związku z którymi przekazanie jest dopuszczalne, będzie on mógł odbyć tę karę w Niderlandach”.

- 12 Artykuł 28 ust. 2 tej ustawy przewiduje:

„Jeżeli rechtbank [sąd] stwierdzi, że przekazanie nie jest dopuszczalne [...], musi wydać orzeczenie o odmowie przekazania osoby”.

- 13 Artykuł 2:2 ust. 1 Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (ustawy o wzajemnym uznawaniu i wykonywaniu kar pozbawienia wolności, w tym kar orzeczonych z zawieszeniem wykonania) (Stb. 2012 nr 333, zwanej dalej „WETS”), która dokonała transpozycji decyzji ramowej 2008/909 do prawa niderlandzkiego, ma następujące brzmienie:

„Minister jest organem właściwym do uznawania orzeczenia sądowego przekazanego przez jedno z wydających państw członkowskich w celu jego wykonania w Niderlandach”.

- 14 Zgodnie z art. 2: 11 tej ustawy:

„1. Minister przekazuje orzeczenie sądowe oraz zaświadczenie rzecznikowi generalnemu prokuratury przy sądzie apelacyjnym, chyba że uzna już na wstępie, że istnieją podstawy odmowy uznania orzeczenia sądowego.

2. Rzecznik generalny niezwłocznie przedstawia orzeczenie sądowe wyspecjalizowanej izbie Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden [sądu apelacyjnego w Arnhem-Leeuwarden, Niderlandy] [...].

3. Wyspecjalizowana izba Gerechtshof [sądu apelacyjnego] orzeka:

[...]

c. o dostosowaniu wymierzonej kary pozbawienia wolności na podstawie ust. 4, 5 lub 6.

4. Jeżeli wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności jest wyższy od górnej granicy ustawowego zagrożenia karą za dane przestępstwo w prawie niderlandzkim, wymiar kary pozbawienia wolności zostaje zmniejszony do tej górnej granicy.

5. W przypadku gdy osoba skazana zostaje przekazana na podstawie gwarancji ponownego przekazania w rozumieniu art. 6 ust. 1 [OLW], ust. 4 nie ma zastosowania, jednak należy wówczas sprawdzić, czy nałożona kara polegająca na pozbawieniu wolności odpowiada karze, jaka zostałaby nałożona w Niderlandach za dane przestępstwo. W stosownym przypadku kara jest odpowiednio dostosowywana, przy czym należy uwzględnić stanowisko wydającego nakaz państwa członkowskiego w zakresie wagi popełnionego przestępstwa.

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 15 W dniu 3 marca 2017 r. Judge of the Canterbury Crown Court (sędzia Crown Court w Canterbury) wydał europejski nakaz aresztowania przeciwko SF, obywatelowi Niderlandów, dotyczący jego przekazania w celu przeprowadzenia postępowania karnego w związku z popełnieniem dwóch przestępstw, a mianowicie nielegalnego wwiezienia na terytorium Zjednoczonego Królestwa 4 kg heroiny oraz 14 kg kokainy.
- 16 W dniu 30 marca 2017 r. officier van justitie (prokurator, Niderlandy) zwrócił się do wydającego nakaz organu sądowego o udzielenie gwarancji, o której mowa w art. 5 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584 oraz art. 6 pkt 1 OLW.
- 17 Pismo z dnia 20 kwietnia 2017 r. Home Office (ministerstwa spraw wewnętrznych, Zjednoczone Królestwo) (zwanego dalej „ministerstwem spraw wewnętrznych Zjednoczonego Królestwa”) wskazuje, co następuje:

„[...]”

Zgodnie z art. 153C Extradition Act 2003 [ustawy o ekstradycji z 2003 r.] Zjednoczone Królestwo zobowiązuje się ponownie przekazać SF do Niderlandów w razie skazania go na karę pozbawienia wolności w Zjednoczonym Królestwie tak szybko, jak będzie to w rozsądny sposób możliwe, po zakończeniu w Zjednoczonym Królestwie postępowania karnego oraz wszelkich innych postępowań w sprawie przestępstwa, którego dotyczy wnioski o przekazanie.

Szczegółowe informacje dotyczące ewentualnego skazania SF zostaną podane przy ponownym przekazaniu go do Niderlandów. Uważamy, że przekazanie na mocy decyzji ramowej [2002/584] nie pozwala na zmianę w Niderlandach wymiaru kary, która zostanie ewentualnie nałożona przez sąd Zjednoczonego Królestwa”.

- 18 Zapytany o wyjaśnienie wyrażenia „wszelkie inne postępowania” w rozumieniu art. 153C ustawy o ekstradycji z 2003 r. minister spraw wewnętrznych Zjednoczonego Królestwa odpowiedział w wiadomości elektronicznej z dnia 19 lutego 2018 r. w następujący sposób:

„Niniejszym chciałbym poinformować, że wyrażenie »inne postępowanie« może obejmować:

- (a) badanie nakazu konfiskaty;
 - (b) postępowanie mające na celu określenie wymiaru kary pozbawienia wolności, która będzie musiała zostać wykonana w przypadku braku zapłaty ewentualnej kary grzywny;
 - (c) ewentualne wyczerpanie środków odwoławczych; oraz
 - (d) upływ terminów wykonania nakazu konfiskaty lub uiszczenia kary pieniężnej”.
- 19 Sąd odsyłający wskazuje na wstępie, że zdaniem SF ta gwarancja ponownego przekazania nie spełnia przesłanek ustanowionych tak w decyzji ramowej 2002/584, jak i w decyzji ramowej 2008/909, i że w konsekwencji rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie, Niderlandy) powinien odmówić przekazania go właściwemu organowi Zjednoczonego Królestwa. Sąd ten zastanawia się w tym kontekście nad zgodnością aspektów wspomnianej gwarancji z decyzjami ramowymi 2002/584 i 2008/909.

- 20 Co się tyczy, po pierwsze, fragmentu pisma ministerstwa spraw wewnętrznych Zjednoczonego Królestwa z dnia 20 kwietnia 2017 r., zgodnie z którym „Zjednoczone Królestwo zobowiązuje się ponownie przekazać SF do Niderlandów w razie skazania go na karę pozbawienia wolności w Zjednoczonym Królestwie tak szybko, jak będzie to w rozsądny sposób możliwe, po zakończeniu w Zjednoczonym Królestwie postępowania karnego oraz wszelkich innych postępowań w sprawie przestępstwa, którego dotyczy wnioski o przekazanie”, sąd odsyłający uważa, że podnosi on kwestię, w którym momencie wydające nakaz państwo członkowskie powinno ponownie przekazać osobę, której dotyczy wnioski o przekazanie, do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam orzeczonych wobec niej kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności.
- 21 W tym względzie sąd odsyłający powołuje się na wyrok z dnia 25 stycznia 2017 r., van Vemde (C-582/15, EU:C:2017:37), aby stwierdzić, że taki obowiązek ponownego przekazania do wykonującego nakaz państwa członkowskiego może nastąpić wyłącznie po prawomocnym skazaniu na karę pozbawienia wolności lub środek polegający na pozbawieniu wolności.
- 22 Sąd ten zastanawia się jednak nad kwestią, czy w celu przeprowadzenia postępowania karnego wydające europejski nakaz aresztowania państwo członkowskie, jako państwo członkowskie, w którym zostanie później wydane orzeczenie, może w ramach gwarancji, o której mowa w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, uzależnić ponowne przekazanie danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego nie tylko od spełnienia warunku uprawomocnienia się wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający polegający na pozbawieniu wolności, lecz także od tego, że wszelkie inne postępowania w sprawie przestępstwa, którego dotyczy wnioski o przekazanie, zostaną prawomocnie zakończone.
- 23 Zdaniem sądu odsyłającego można twierdzić, że cel polegający na ułatwieniu resocjalizacji osoby skazanej, realizowany zarówno przez art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, jak i przez decyzję ramową 2008/909, wymaga ponownego przekazania danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w terminie możliwie najkrótszym po uprawomocnieniu się wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający polegający na pozbawieniu wolności, bez czekania na zakończenie innych postępowań dotyczących przestępstwa, na podstawie którego został wydany europejski nakaz aresztowania.
- 24 Zdaniem tego sądu można również przyjąć, że ponowne przekazanie danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w terminie możliwie najkrótszym po uprawomocnieniu się wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający polegający na pozbawieniu wolności może podważyć cel, jakim jest – zgodnie z art. 67 ust. 1 i 3 TFUE – zapewnienie wysokiego poziomu ochrony w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości za pomocą środków mających na celu zwalczanie przestępczości. Sąd odsyłający wskazuje w tym względzie, że gdyby w celu przeprowadzenia postępowania karnego wydające europejski nakaz aresztowania państwo członkowskie, jako państwo członkowskie, w którym zostanie później wydane orzeczenie, musiało prowadzić postępowanie w sprawie konfiskaty pod nieobecność osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, państwo to mogłoby napotkać problemy praktyczne i dowodowe związane z tą nieobecnością, które mogłyby doprowadzić do rezygnacji z przeprowadzania takiego postępowania.
- 25 Co się tyczy, po drugie, fragmentu pisma ministerstwa spraw wewnętrznych Zjednoczonego Królestwa z dnia 20 kwietnia 2017 r., zgodnie z którym „przekazanie na mocy decyzji ramowej [2002/584] nie pozwala na zmianę w Niderlandach wymiaru kary, która zostanie ewentualnie nałożona przez sąd Zjednoczonego Królestwa”, sąd odsyłający podnosi kwestię, czy wykonujące nakaz państwo członkowskie może, po przekazaniu danej osoby w ramach gwarancji, o której mowa w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, na podstawie art. 25 decyzji ramowej 2008/909, dostosować orzeczoną wobec tej osoby w wydającym nakaz państwie członkowskim karę polegającą na pozbawieniu wolności

lub wykonaniu środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności do decyzji ramowej 2008/909, w sposób wykraczający poza to, co jest dozwolone na mocy art. 8 ust. 2 decyzji ramowej 2008/909.

26 Sąd odsyłający dodaje w tym względzie, że z prac parlamentarnych poprzedzających przyjęcie WETS wynika, iż zdaniem ustawodawcy niderlandzkiego art. 25 decyzji ramowej 2008/909 zapewnia możliwość utrzymania polityki przyjętej wobec obywateli niderlandzkich przed wdrożeniem tej decyzji ramowej, zgodnie z którą zagraniczne orzeczenia w sprawach karnych wydane wobec obywateli niderlandzkich powinny zostać zamienione na karę, która byłaby zwykle orzeczona w Niderlandach za podobnego rodzaju przestępstwo, przy czym wspomniana polityka została sformułowana w art. 2:11 ust. 5 rzeczonej ustawy. Celem tej polityki jest zapewnienie równego traktowania podlegających wydaniu obywateli niderlandzkich, którzy mogliby być również sądzeni w Niderlandach, oraz obywateli niderlandzkich sądzonych w tym państwie. Sąd ten nie jest pewny, czy art. 25 decyzji ramowej 2008/909 można interpretować w ten sposób.

27 W tych okolicznościach rechtbank Amsterdam (sąd rejonowy w Amsterdamie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 1 ust. 3 i art. 5 pkt 3 decyzji ramowej [2002/584], a także art. 1 lit. a) i b), art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 25 decyzji ramowej [2008/909] należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy wykonujące nakaz państwo członkowskie uzależniło przekazanie własnego obywatela w celu przeprowadzenia postępowania karnego od określonej w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej [2002/584] gwarancji, że dana osoba po jej wysłuchaniu zostanie ponownie przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam ewentualnej kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym europejski nakaz aresztowania państwie członkowskim, wydające europejski nakaz aresztowania państwo członkowskie, jako państwo wydające orzeczenie, musi – po uprawomocnieniu się skazania na karę pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności – rzeczywiście ponownie przekazać daną osobę dopiero wtedy, gdy »wszelkie inne postępowania w sprawie przestępstwa, którego dotyczy wniosek o przekazanie«, takie jak postępowanie w sprawie konfiskaty, zostaną prawomocnie zakończone?

2) Czy art. 25 decyzji ramowej [2008/909] należy interpretować w ten sposób, że gdy państwo członkowskie przekazało własnego obywatela na podstawie gwarancji określonej w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej [2002/584], może ono, jako państwo wykonujące uznając i wykonując wyrok wydany w odniesieniu do tej osoby – odmiennie niż przewiduje to art. 8 ust. 2 decyzji ramowej [2008/909] – sprawdzić, czy orzeczona wobec tej osoby kara polegająca na pozbawieniu wolności odpowiada karze, która byłaby nałożona w państwie wykonującym za dane przestępstwo, i w razie konieczności może dostosować nałożoną karę polegającą na pozbawieniu wolności?».

W przedmiocie dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

28 Rząd niderlandzki podnosi, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest niedopuszczalny.

29 Po pierwsze, rząd ten uważa, że zadane pytania nie mają związku z przedmiotem sporu. W sprawie w postępowaniu głównym sąd odsyłający powinien ocenić, czy gwarancja udzielona przez wydający nakaz organ sądowy jest zgodna z art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584. Tymczasem przepis ten nie formułuje żadnego wymogu w odniesieniu ani do momentu ponownego przekazania danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego, ani do wykonania, po takim ponownym przekazaniu, kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w stosunku do tej osoby w wydającym nakaz państwie członkowskim. Przedmiot

powyższych kwestii nie podlega zatem kontroli, jaką należy przeprowadzić w ramach postępowania dotyczącego wykonania europejskiego nakazu aresztowania, a jeśli chodzi o pytanie drugie, jest on objęty zakresem stosowania decyzji ramowej 2008/909.

- 30 Rząd niderlandzki uważa, po drugie, że zadane pytania mają charakter hipotetyczny. Zdaniem tego rządu w chwili, gdy sąd odsyłający podjął decyzję w sprawie przekazania wydającemu nakaz państwu członkowskiemu osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania w celu przeprowadzenia postępowania karnego, nie było pewne, czy osoba ta zostanie skazana, a zatem czy zajdzie potrzeba ponownego przekazania jej do wykonującego nakaz państwa członkowskiego. W związku nie ma pewności co do tego, czy inne postępowania pozostające w związku z przestępstwem będącym podstawą wspomnianego nakazu aresztowania, jak również dostosowanie ewentualnie orzeczonej kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności będą miały znaczenie dla sprawy.
- 31 W tym zakresie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach współpracy pomiędzy Trybunałem i sądami krajowymi ustanowionej w art. 267 TFUE jedynie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i na którym spoczywa odpowiedzialność za przyszły wyrok, należy, przy uwzględnieniu okoliczności konkretnej sprawy, zarówno ocena, czy dla wydania wyroku jest mu niezbędne uzyskanie orzeczenia prejudycjalnego, jak i ocena znaczenia pytań, jakie stawia on Trybunałowi. W związku z tym jeśli zadane pytania dotyczą wykładni prawa Unii, Trybunał jest co do zasady zobowiązany do wydania orzeczenia [wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., AY (Nakaz aresztowania – świadek), C-268/17, EU:C:2018:602, pkt 24; a także z dnia 10 grudnia 2018 r., Wightman i in., C-621/18, EU:C:2018:999, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 32 Z powyższego wynika, że pytania dotyczące wykładni prawa Unii przedstawione przez sąd krajowy w ramach stanu faktycznego i prawnego, za którego ustalenie jest on odpowiedzialny i którego prawidłowość nie podlega ocenie przez Trybunał, korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy. Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w trybie prejudycjalnym, o które wnioskował sąd odsyłający, jest możliwa tylko wtedy, gdy oczywiste jest, iż wykładnia prawa Unii, o którą wnioskowano, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje elementami stanu faktycznego lub prawnego, które są niezbędne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na przedstawione mu pytania [wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., AY (Nakaz aresztowania – świadek), C-268/17, EU:C:2018:602, pkt 25; z dnia 24 października 2018 r., XC i in., C-234/17, EU:C:2018:853, pkt 16 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 33 W niniejszej sprawie sąd odsyłający przedstawił Trybunałowi elementy stanu faktycznego i prawnego, które są niezbędne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na zadane mu pytania, oraz powody, dla których uważa, że wykładnia przepisów, o których mowa w tych pytaniach, jest konieczna dla rozstrzygnięcia zawisłego przed nim sporu. Ponadto, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 30 opinii, odpowiedzi Trybunału na pytania dotyczące zakresu, po pierwsze, art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, oraz po drugie, art. 25 decyzji ramowej 2008/909, mogą mieć bezpośredni wpływ na działania, jakie podejmie sąd odsyłający w zakresie europejskiego nakazu aresztowania będącego przedmiotem postępowania głównego, w związku z czym nie można uznać, że pytania te nie mają żadnego związku z przedmiotem sporu w postępowaniu głównym. Ponadto, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 31 opinii, choć na tym etapie postępowania nie jest możliwe ustalenie, czy – zważywszy w szczególności na domniemanie niewinności – SF zostanie uznany za winnego zarzucanych mu czynów, a tym bardziej czy zostanie na niego nałożona kara pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności, to jednak ów hipotetyczny charakter jest nierozdzielnie związany z normalnym przebiegiem postępowania karnego, a w szczególności z wszelkimi gwarancjami udzielonymi na podstawie art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584. W konsekwencji argument rządu niderlandzkiego dotyczący hipotetycznego charakteru zadanych pytań ze względu na to, że nie ma pewności co do wyniku postępowania karnego, jest pozbawiony znaczenia.

- 34 Z powyższych rozważań wynika, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

Uwagi wstępne

- 35 W celu udzielenia odpowiedzi na postawione pytania należy na wstępie przypomnieć, że prawo Unii opiera się na zasadniczym założeniu, zgodnie z którym każde państwo członkowskie dzieli z wszystkimi innymi państwami członkowskimi – i przyjmuje, że państwa te dzielą z nim – szereg wspólnych wartości, na których opiera się Unia, jak sprecyzowano w art. 2 TUE. Założenie to oznacza i uzasadnia istnienie wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, że wartości te będą uznawane i że w konsekwencji prawo Unii, które wprowadza je w życie, będzie przestrzegane [wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 35; z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 45].
- 36 Zarówno zasada wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, jak i zasada wzajemnego uznawania mają w prawie Unii fundamentalne znaczenie, gdyż umożliwiają utworzenie i utrzymywanie przestrzeni bez granic wewnętrznych [zob. podobnie wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 36; z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 46].
- 37 W tym względzie należy przypomnieć, że celem decyzji ramowej 2002/584 – jak wynika w szczególności z jej art. 1 ust. 1 i 2 w świetle motywu 5 tej decyzji – jest zastąpienie wielostronnego systemu ekstradycji opartego na Europejskiej konwencji o ekstradycji, sporządzonej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r. systemem przekazywania między organami sądowymi osób skazanych bądź podejrzanych w celu wykonania wyroku lub przeprowadzenia postępowania karnego, przy czym ten drugi system jest oparty na zasadzie wzajemnego uznawania [zob. podobnie wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 39; z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 38 W tym kontekście decyzja ramowa 2002/584 służy, dzięki ustanowieniu nowego, prostszego i wydajniejszego systemu przekazywania osób skazanych lub podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy karnej, ułatwieniu i przyspieszeniu współpracy sądowej, przyczyniając się w ten sposób do realizacji wyznaczonego Unii celu, jakim jest ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w oparciu o wysoki stopień zaufania, jakie powinno istnieć między państwami członkowskimi [wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 40; z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 39 W obszarze regulowanym decyzją ramową 2002/584 zasada wzajemnego uznawania, stanowiąca, jak wynika zwłaszcza z jej motywu 6, kamień węgielny współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, znajduje swój wyraz w art. 1 ust. 2 decyzji ramowej, wprowadzającym regułę, zgodnie z którą państwa członkowskie wykonują każdy europejski nakaz aresztowania w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z przepisami tej samej decyzji ramowej. Wykonujące nakaz organy sądowe mogą więc co do zasady odmówić wykonania takiego nakazu wyłącznie z enumeratywnie wyliczonych powodów odmowy wykonania, przewidzianych w decyzji ramowej 2002/584. Poza tym wykonanie europejskiego nakazu aresztowania można uzależnić wyłącznie od jednego z warunków określonych wyczerpująco w art. 5 tej decyzji ramowej. W konsekwencji wykonanie europejskiego nakazu aresztowania stanowi zasadę, zaś odmowa wykonania jest przewidziana jako wyjątek, który należy

interpretować ściśle [zob. podobnie wyroki: z dnia 25 lipca 2018 r., Minister for Justice and Equality (Nieprawidłowości w systemie sądownictwa), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, pkt 41; z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 28; z dnia 15 października 2019 r., Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, pkt 48].

- 40 Decyzja ramowa 2002/584 wyraźnie wskazuje zatem podstawy obligatoryjnej (art. 3) i fakultatywnej (art. 4 i 4a) odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania oraz gwarancje, jakich powinno udzielić wydające nakaz państwo członkowskie w szczególnych przypadkach (art. 5). O ile zasada wzajemnego uznawania stanowi podstawę systematyki decyzji ramowej 2002/584, o tyle nie oznacza ona jednak bezwarunkowego obowiązku wykonania wydanego nakazu aresztowania (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 października 2010 r., B., C-306/09, EU:C:2010:626, pkt 50; z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 29, 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 41 Decyzja ramowa 2002/584 zezwala bowiem właściwym organom sądowym na rozstrzygnięcie w szczególnych przypadkach, że orzeczona kara powinna zostać wykonana na terytorium państwa członkowskiego wykonującego nakaz. Podstawę takiego rozwiązania stanowią w szczególności art. 4 pkt 6 i art. 5 pkt 3 tej decyzji (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 października 2010 r., B., C-306/09, EU:C:2010:626, pkt 51, 52; a także z dnia 13 grudnia 2018 r., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo). Ten ostatni przepis odnosi się do gwarancji, jakiej wydające nakaz państwo członkowskie udziela w szczególnych przypadkach – w szczególności w przypadku takim jak w postępowaniu głównym – zgodnie z którą osoba, w odniesieniu do której europejski nakaz aresztowania został wydany w celu przeprowadzenia postępowania karnego, a która jest obywatelem wykonującego nakaz państwa członkowskiego lub ma tam miejsce zamieszkania, powinna zostać ponownie przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych wobec niej w wydającym nakaz państwie członkowskim.
- 42 Na zadane pytania należy odpowiedzieć w świetle powyższych rozważań.

W przedmiocie pytania pierwszego

- 43 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584 w związku z art. 1 ust. 3 tej decyzji, a także w związku z art. 1 lit. a), art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 25 decyzji ramowej 2008/909 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy wykonujące nakaz państwo członkowskie uzależnia przekazanie, do celów przeprowadzenia postępowania karnego, osoby, która jest jego obywatelem lub w którym ma miejsce zamieszkania, od gwarancji, że osoba ta, po jej wysłuchaniu, zostanie ponownie przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym europejski nakaz aresztowania państwie członkowskim, państwo to jest zobowiązane ponownie przekazać tę osobę nie tylko dopiero po uprawomocnieniu się wyroku skazującego, ale także dopiero wtedy, gdy wszelkie inne postępowania w sprawie przestępstwa stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania zostaną prawomocnie zakończone.
- 44 Należy zauważyć, że art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584 nie precyzuje momentu, w którym powinno nastąpić ponowne przekazanie osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, którego wykonanie jest uzależnione od udzielenia gwarancji w rozumieniu tego przepisu, do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym europejski nakaz aresztowania państwie członkowskim.

- 45 Z brzmienia tego przepisu wynika bowiem, że przewiduje on w tym względzie jedynie, iż ponowne przekazanie danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym europejski nakaz aresztowania państwie członkowskim ma miejsce po wysłuchaniu osoby, której dotyczy nakaz, będącej obywatelem państwa wykonującego lub mająca tam miejsce zamieszkania.
- 46 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584 należy zatem interpretować z uwzględnieniem jego kontekstu i celów wspomnianej decyzji ramowej.
- 47 W pierwszej kolejności należy przypomnieć w tym względzie, że – jak wskazano w pkt 38 niniejszego wyroku – decyzja ramowa 2002/584 ma na celu ustanowienie nowego, prostszego i wydajniejszego systemu przekazywania osób skazanych lub podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy karnej. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 tej decyzji ramowej celem mechanizmu europejskiego nakazu aresztowania jest umożliwienie zatrzymania i przekazania osoby poszukiwanej, tak aby – zgodnie z celem wspomnianej decyzji ramowej – popełnione przestępstwo nie pozostało bezkarne i aby ta osoba był ścigana lub odbyła orzeczoną wobec niej karę pozbawienia wolności [wyrok z dnia 6 grudnia 2018 r., IK (Wykonanie kary dodatkowej), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, pkt 39].
- 48 Jednak prawodawca Unii uznał również w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584 szczególną wagę zwiększenia szans resocjalizacji osoby będącej obywatelem państwa członkowskiego wykonującego nakaz lub mającej w tym państwie miejsce zamieszkania, pozwalając jej na odbycie na jego terytorium kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim po jej przekazaniu na podstawie europejskiego nakazu aresztowania (zob. podobnie wyroki: z dnia 6 października 2009 r., Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, pkt 62; z dnia 21 października 2010 r., B., C-306/09, EU:C:2010:626, pkt 52).
- 49 W drugiej kolejności należy uwzględnić przepisy decyzji ramowej 2008/909, przy czym art. 25 tej decyzji stanowi, że jej przepisy mają *mutatis mutandis* zastosowanie, w zakresie, w jakim są zgodne z przepisami decyzji ramowej 2002/584, do wykonania kar, w szczególności w przypadku, gdy państwo członkowskie, działając na mocy art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej, postawiło w ramach wykonania europejskiego nakazu aresztowania warunek, że dana osoba musi zostać ponownie przekazana do tego państwa w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w stosunku do niej w państwie wydającym nakaz.
- 50 W tym względzie, jak wynika z art. 3 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909, jej celem jest określenie zasad, zgodnie z którymi państwo członkowskie, aby ułatwić resocjalizację osoby skazanej, uznaje wyrok i wykonuje karę orzeczoną przez sąd innego państwa członkowskiego.
- 51 Tym samym związek ustanowiony przez prawodawcę Unii pomiędzy decyzją ramową 2002/584 i decyzją ramową 2008/909 powinien przyczynić się do osiągnięcia celu polegającego na ułatwieniu resocjalizacji danej osoby. Taka resocjalizacja jest zresztą w interesie nie tylko osoby skazanej, ale także Unii Europejskiej w ogólności (zob. podobnie wyroki: z dnia 23 listopada 2010 r., Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, pkt 50; a także z dnia 17 kwietnia 2018 r., B i Vomero, C-316/16 i C-424/16, EU:C:2018:256, pkt 75).
- 52 Ponadto należy zauważyć, że w myśl art. 3 ust. 3 zdanie pierwsze decyzji ramowej 2008/909 ma ona zastosowanie wyłącznie do uznawania wyroków oraz wykonywania kar w rozumieniu tej samej decyzji ramowej (zob. wyrok z dnia 25 stycznia 2017 r., van Vemde, C-582/15, EU:C:2017:37, pkt 23). Otóż art. 1 lit. a) decyzji ramowej 2008/909 definiuje „wyrok” jako prawomocne orzeczenie lub nakaz sądu państwa wydającego nakładające karę na osobę fizyczną. Okoliczność, że w przepisie tym jest mowa o „prawomocnym” charakterze odnośnego wyroku, podkreśla szczególne znaczenie przyznane niezaskarżalności rzeczonego wyroku, z wyłączeniem orzeczeń będących przedmiotem odwołania (zob. podobnie wyrok z dnia 25 stycznia 2017 r., van Vemde, C-582/15, EU:C:2017:37, pkt 23, 24, 27).

- 53 Wynika z tego, że w przypadku gdy państwo członkowskie, działając na mocy art. 5 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584, postawiło w ramach wykonania europejskiego nakazu aresztowania warunek, że osoba, której dotyczy ten nakaz, będąca obywatelem państwa wykonującego lub mająca tam miejsce zamieszkania, musi zostać ponownie przekazana do tego państwa w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych wobec niej w państwie wydającym nakaz, państwo to musi ponownie przekazać tę osobę dopiero po uprawomocnieniu się wyroku skazującego w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w poprzednim punkcie niniejszego wyroku.
- 54 Ponadto cel polegający na ułatwieniu resocjalizacji danej osoby, realizowany zarówno przez art. 5 pkt 3 tej decyzji ramowej, jak i przez mające zastosowanie przepisy decyzji ramowej 2008/909, wymaga – zgodnie z art. 25 tej decyzji – w przypadku wdrożenia gwarancji przewidzianej w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, aby ponowne przekazanie danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego miało miejsce w terminie możliwie najkrótszym po uprawomocnieniu się wspomnianego wyroku skazującego.
- 55 Wykładnia ta znajduje potwierdzenie w art. 3 ust. 3 zdanie drugie decyzji ramowej 2008/909, zgodnie z którym fakt, że oprócz kary postanowiono o karze pieniężnej lub konfiskacie, która to kara pieniężna nie została jeszcze uiszczona, a konfiskata wykonana, nie stoi na przeszkodzie przekazaniu wyroku wydającego nakaz państwu członkowskiemu wykonującemu nakaz państwu członkowskiemu w rozumieniu art. 1 lit. c) i d) tej decyzji ramowej.
- 56 Jednakże w sytuacji, gdyby okazało się, że obecność osoby, wobec której w wydającym nakaz państwie członkowskim została orzeczona kara pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający polegający na pozbawieniu wolności, a wyrok nakładający tę karę lub ten środek nie może już podlegać zaskarżeniu przed sądem, jest wymagana w tym państwie członkowskim ze względu na inne postępowania w sprawie przestępstwa stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania, takie jak wymierzenie kary lub środka dodatkowego, cel polegający na ułatwieniu resocjalizacji osoby skazanej realizowany przez art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2008/584 należy wyważyć zarówno ze skutecznością postępowania karnego w celu zapewnienia pełnego i skutecznego ścigania przestępstwa stanowiącego podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania, jak i z poszanowaniem prawa do obrony osoby, której dotyczy wnioski.
- 57 Należy ponadto przypomnieć, że jak wynika z art. 1 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584 i art. 3 ust. 4 decyzji ramowej 2008/909, owe decyzje ramowe nie prowadzą do zmiany obowiązku poszanowania praw podstawowych i podstawowych zasad prawa zagwarantowanych w porządku prawnym Unii.
- 58 Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Trybunału normy prawa wtórnego Unii należy interpretować i stosować z poszanowaniem praw podstawowych, których integralną część stanowi przestrzeganie prawa do obrony wywodzącego się z prawa do rzetelnego procesu, zapisanego w art. 47 i 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (wyrok z dnia 10 sierpnia 2017 r., Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, pkt 60).
- 59 W ramach wyważenia, o którym mowa w pkt 56 niniejszego wyroku, do wydającego nakaz organu sądowego należy zatem ocena, czy istnieją konkretne powody związane z poszanowaniem prawa do obrony osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, lub zapewnieniem prawidłowego przebiegu postępowania, które sprawiają, że obecność tej osoby w wydającym nakaz państwie członkowskim jest niezbędna po uprawomocnieniu się wyroku skazującego aż do czasu, gdy wszelkie inne postępowania w sprawie przestępstwa stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania zostaną prawomocnie zakończone.

- 60 Natomiast organ sądowy wydającego nakaz państwa członkowskiego nie może w ramach gwarancji, o której mowa w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, w świetle celu polegającego na ułatwieniu resocjalizacji osoby skazanej, odraczać w sposób systematyczny i automatyczny ponownego przekazania danej osoby do wykonującego nakaz państwa członkowskiego do momentu, aż inne postępowania w sprawie przestępstwa stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania zostaną prawomocnie zakończone.
- 61 W tym kontekście wydający nakaz organ sądowy powinien uwzględnić, w celu wyważenia interesów, do którego dokonania jest zobowiązany, możliwość wdrożenia istniejących na mocy prawa Unii w dziedzinie prawa karnego mechanizmów współpracy i wzajemnej pomocy (zob. analogicznie wyrok z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 47). W tym względzie należy zauważyć w szczególności, że jak wynika z art. 3 ust. 3 zdanie trzecie decyzji ramowej 2008/909, uznanie i wykonanie kar pieniężnych i nakazów konfiskaty w innym państwie członkowskim następuje w szczególności na podstawie decyzji ramowej 2005/214 i decyzji ramowej 2006/783. Ponadto dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.U. 2014, L 130, s. 1), której cel polega na uproszczeniu i przyspieszeniu współpracy wymiarów sprawiedliwości między państwami członkowskimi w oparciu o zasady wzajemnego zaufania i uznawania (wyrok z dnia 24 października 2019 r., Gavanozov, C-324/17, EU:C:2019:892, pkt 35), przewiduje w art. 24 wydanie europejskiego nakazu dochodzeniowego w celu przesłuchania podejrzanego lub oskarżonego osoby z wykorzystaniem wideokonferencji lub innej formy przekazu audiowizualnego, przy czym organy wydające i wykonujące ustalają praktyczne zasady dotyczące tego przesłuchania w drodze wzajemnego porozumienia.
- 62 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584 w związku z art. 1 ust. 3 tej decyzji, a także w związku z art. 1 lit. a), art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 25 decyzji ramowej 2008/909 należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku gdy wykonujące nakaz państwo członkowskie uzależnia przekazanie, w celu przeprowadzenia postępowania karnego, osoby, która jest obywatelem tego państwa lub ma tam miejsce zamieszkania, od gwarancji, że osoba ta, po jej wysłuchaniu, zostanie ponownie przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych wobec niej w wydającym europejski nakaz aresztowania państwie członkowskim, państwo to jest zobowiązane ponownie przekazać tę osobę natychmiast po uprawomocnieniu się wyroku skazującego, chyba że konkretne powody związane z poszanowaniem prawa do obrony osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, lub zapewnieniem prawidłowego przebiegu postępowania sprawiają, że obecność tej osoby w wydającym nakaz państwie członkowskim jest niezbędna aż do czasu, gdy wszelkie inne postępowania w sprawie przestępstwa stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania zostaną prawomocnie zakończone.

W przedmiocie pytania drugiego

- 63 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 25 decyzji ramowej 2008/909 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy wykonanie europejskiego nakazu aresztowania wydanego w celu przeprowadzenia postępowania karnego jest uzależnione od gwarancji, o której mowa w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, wykonujące nakaz państwo członkowskie może w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym nakaz państwie członkowskim – odmiennie niż przewiduje to art. 8 ust. 2 decyzji ramowej 2008/909 – dostosować wymiar kary, tak aby odpowiadała ona karze orzeczonej w państwie wykonującym za odnośne przestępstwo.
- 64 Należy przypomnieć w tym względzie, że art. 8 ust. 2 decyzji ramowej 2008/909 zezwala właściwemu organowi wykonującego nakaz państwa członkowskiego na dostosowanie kary orzeczonej w wydającym nakaz państwie członkowskim, jeżeli jej wymiar jest niezgodny z prawem wykonującego

nakaz państwa członkowskiego. Niemniej jednak organ ten może podjąć decyzję o dostosowaniu takiej kary jedynie w przypadku, gdy przekracza ona maksymalny wymiar kary przewidziany za podobne przestępstwa w prawie krajowym tego państwa, przy czym dostosowana kara nie może być łagodniejsza niż maksymalny wymiar kary przewidziany za podobne przestępstwa w prawie wykonującego nakaz państwa członkowskiego. W tym kontekście art. 8 ust. 4 decyzji ramowej 2008/909 wskazuje, że dostosowanie kary nie może spowodować zaostrzenia kary orzeczonej w państwie wydającym pod względem rodzaju lub czasu trwania.

- 65 W art. 8 decyzji ramowej 2008/909 określono ściśle warunki dotyczące dostosowania przez właściwy organ wykonującego nakaz państwa członkowskiego kary orzeczonej w wydającym nakaz państwie członkowskim, które stanowią jedyne wyjątki od ciężącego co do zasady na wspomnianym organie na podstawie art. 8 ust. 1 tej decyzji ramowej obowiązku uznania przekazanego mu wyroku i wykonania kary, której czas trwania i rodzaj odpowiadają czasowi trwania i rodzajowi przewidzianym w wyroku wydanym w wydającym nakaz państwie członkowskim (zob. podobnie wyrok z dnia 8 listopada 2016 r., Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, pkt 36).
- 66 Z powyższego wynika, że wykładnia przedstawiona przez rząd niderlandzki, zgodnie z którą art. 25 decyzji ramowej 2008/909 w przypadku osoby przekazanej na podstawie gwarancji ponownego przekazania zezwala na dostosowanie kary przez wykonujące nakaz państwo członkowskie poza przypadkami przewidzianymi w art. 8 tej decyzji ramowej, nie może zostać przyjęta, pod rygorem pozbawienia tego przepisu, a w szczególności ustanowionej w jego ust. 1 zasady uznawania wyroków i wykonywania kary, wszelkiej skuteczności (effet utile).
- 67 W konsekwencji wykonujące nakaz państwo członkowskie nie może z tego tylko powodu, że wydające nakaz państwo członkowskie zgłasza w ramach gwarancji udzielonej na podstawie art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584 zastrzeżenie co do możliwości dostosowania przez pierwsze z tych państw członkowskich kary ewentualnie orzeczonej w drugim państwie członkowskim – odmiennie niż przewiduje to art. 8 decyzji ramowej 2008/909 – odmówić przekazania danej osoby.
- 68 W tych okolicznościach na pytanie drugie należy odpowiedzieć, że art. 25 decyzji ramowej 2008/909 należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku gdy wykonanie europejskiego nakazu aresztowania wydanego w celu przeprowadzenia postępowania karnego jest uzależnione od gwarancji, o której mowa w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, wykonujące nakaz państwo członkowskie może w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych wobec osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania w wydającym nakaz państwie członkowskim, dostosować wymiar tej kary tylko w ściśle określonych warunkach ustanowionych w art. 8 ust. 2 decyzji ramowej 2008/909.

W przedmiocie kosztów

- 69 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Artykuł 5 pkt 3 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi w związku z art. 1 ust. 3 tej decyzji, a także w związku z art. 1 lit. a), art. 3 ust. 3 i 4 oraz art. 25 decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych**

wyroków w Unii Europejskiej, zmienionych decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy wykonujące nakaz państwo członkowskie uzależnia przekazanie, do celów przeprowadzenia postępowania karnego, osoby, która jest obywatelem tego państwa lub ma tam miejsce zamieszkania, od gwarancji, że osoba ta, po jej wysłuchaniu, zostanie ponownie przekazana do wykonującego nakaz państwa członkowskiego w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych w wydającym europejski nakaz aresztowania państwie członkowskim, państwo to jest zobowiązane ponownie przekazać tę osobę natychmiast po uprawomocnieniu się wyroku skazującego, chyba że konkretne powody związane z poszanowaniem prawa do obrony osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania, lub zapewnieniem prawidłowego przebiegu postępowania sprawiają, że obecność tej osoby w wydającym nakaz państwie członkowskim jest niezbędna aż do czasu, gdy wszelkie inne postępowania w sprawie przestępstwa stanowiącego podstawę europejskiego nakazu aresztowania zostaną prawomocnie zakończone.

- 2) Artykuł 25 decyzji ramowej 2008/909, zmienionej decyzją ramową 2009/299, należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy wykonanie europejskiego nakazu aresztowania wydanego w celu przeprowadzenia postępowania karnego jest uzależnione od gwarancji, o której mowa w art. 5 pkt 3 decyzji ramowej 2002/584, zmienionej decyzją ramową 2009/299, wykonujące nakaz państwo członkowskie może w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego polegającego na pozbawieniu wolności orzeczonych wobec osoby, której dotyczy europejski nakaz aresztowania w wydającym nakaz państwie członkowskim, dostosować wymiar tej kary tylko w ściśle określonych warunkach ustanowionych w art. 8 ust. 2 decyzji ramowej 2008/909, zmienionej decyzją ramową 2009/299.

Podpisy